

Internetconsultatie (onderdelen van) voorstel "Wet aanpak belastingontduiking"

1. Wat is de aanleiding?

De berichtgeving rondom de Panama Papers heeft voor een groot publiek zichtbaar gemaakt hoe internationaal opgezette structuren kunnen worden ingezet om vermogens en financiële stromen buiten het oog van de autoriteiten te houden. Dit heeft tot veel maatschappelijke verontwaardiging geleid. De Panama Papers staan echter niet op zichzelf. De Belastingdienst loopt er al langer tegen aan dat internationale fiscale constructies worden gebruikt om belasting te ontduiken. Het beeld dat naar boven komt, is dat internationaal opgezette (fiscale) constructies vele verschijningsvormen kennen en verschillende doelen kunnen dienen. Naast belastingontduiking worden dergelijke constructies bijvoorbeeld gebruikt voor belastingontwijking, witwassen en andere criminele activiteiten. Het kabinet vindt dat belastingfraude moet worden aangepakt. Verhullende internationale constructies met het oogmerk belasting te ontduiken zijn ontoelaatbaar. Het kabinet zet mede hierom al geruime tijd sterk in op de aanpak van belastingontduiking.

2. Wie zijn betrokken?

De maatregelen die ter consultatie voorliggen raken de volgende doelgroepen:

- Juridische beroepsbeoefenaren/adviseurs
- Eenieder die begunstigde is van een onverplicht verrichte handeling zoals bijvoorbeeld een schenking of uitdeling
- Erfgenamen
- Rechtspersonen die (vermoedelijk) zijn opgehouden te bestaan
- Iedereen die potentieel aansprakelijk is voor de schuld van een ander

3. Wat is het probleem?

Het beeld dat naar boven komt, is dat internationaal opgezette (fiscale) constructies vele verschijningsvormen kennen en verschillende doelen kunnen dienen. Naast belastingontduiking worden dergelijke constructies bijvoorbeeld gebruikt voor belastingontwijking, het onttrekken van verhaalsmogelijkheden uit het zicht van de Belastingdienst, witwassen en andere criminele activiteiten. Bij het opzetten van deze (internationale) constructies spelen intermediairs onmiskenbaar een rol.

4. Wat is het doel?

De voorgestelde maatregelen verstevigen de positie van de Belastingdienst in de aanpak van belastingontduiking en constructies om de inning van belastingen te ontgaan in brede zin. De openbaarmaking van vergrijpboeten die zijn opgelegd aan juridische beroepsbeoefenaren heeft onder meer tot doel om zowel de samenleving als de juridische beroepsgroepen duidelijk te maken dat het adviseren over en implementeren van onaanvaardbare fiscale constructies niet wordt geaccepteerd en dient daarmee de generale preventie. De belastingplichtige of belanghebbende wordt door openbaarmaking in staat gesteld zich beter te informeren omtrent de keuze voor een adviseur (bv. een advocaat, notaris of belastingadviseur). De vier invorderingsmaatregelen leveren gezamenlijk een belangrijke bijdrage aan het voorkomen van in de praktijk geregeld voorkomende verhaalsconstructies, waardoor vermogen aan het zicht van de Belastingdienst wordt onttrokken. Deze constructies zijn niet illegaal, maar maatschappelijk gezien wel ongewenst; de belastingschuldige ontloopt het betalen van belasting en de Nederlandse schatkist loopt daardoor belastinginkomsten mis.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Aanpak van belastingontduiking heeft prioriteit. Niet alleen omdat het belangrijk is om de

overheidsfinanciën op peil te houden, maar ook omdat dit maatschappelijk gevraagd wordt. Het is noodzakelijk om voldoende draagvlak voor belastingheffing te houden bij compliante belastingplichtigen. De in de praktijk gesignaleerde belastingontduiking kan alleen door overheidsinterventie (wijziging van wet- en regelgeving) worden aangepakt.

6. Wat is het beste instrument?

Het beste instrument is het dichteren van hiaten in de wet waardoor belastingontduiking wordt bemoeilijkt en het nemen van preventieve en repressieve maatregelen om belastingontduiking te ontmoedigen.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

De openbaarmaking van vergrijpboeten raakt de juridische beroepsbeoefenaren/adviseurs aan wie een vergrijpboete is opgelegd vanwege het deelnemen aan een beboetbaar feit. Voor een individuele beroepsbeoefenaar/adviseur kan dit een verlies van cliënten tot gevolg hebben. De maatregel heeft naar verwachting echter vooral een preventieve werking. De voorgestelde invorderingsmaatregelen kunnen gevolgen hebben voor erfgenamen en begunstigen van bijvoorbeeld een schenking of een uitdeling. Deze personen kunnen onder voorwaarden geconfronteerd worden met een aansprakelijkheid voor de belastingschulden van een ander. Voor de nieuwe aansprakelijkheid van begunstigen geldt wel dat de Belastingdienst zich bij de inzet van de maatregel zal beperken tot gevallen waarin er (vermoedelijk) sprake is van een verhaalsconstructie. Daarnaast is een van de voorgestelde invorderingsmaatregelen een uitbreiding van de informatieverplichting, namelijk tot potentieel aansprakelijke personen. Deze personen worden mogelijk geconfronteerd met een extra administratieve last. Hiernaar dient echter nog nader onderzoek te worden verricht.